
МАРКЕТИНГ

УДК 316.7

doi: 10.15330/apred.1.16.84-93

Бочко О. Ю.¹, Кузяк В. В.², Aleksandraviciute B.³

ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ СВІТУ

¹Національний університет «Львівська політехніка»,
Міністерства освіти і науки України,
кафедра маркетингу і логістики,
вул. Митрополита Андрея, 5,
79000, Україна,
тел.: +380986787046,
bochkoolena@ukr.net

²Національний університет «Львівська політехніка»,
Міністерства освіти і науки України,
кафедра маркетингу і логістики,
вул. Митрополита Андрея, 5,
79000, Україна,
тел.: +380637244704,
email: viktoriiia.v.kuziak@lpnu.ua

³Mykolas Romeris University,
Ateities st. 20, LT-08303 Vilnius,
Lithuania,
e-mail: birute.aleksandraviciute@gmail.com

Анотація. В статті проведено дослідження ринку соціальних мереж світу. Актуальність теми забезпечується сучасним станом коронавірусної пандемії, зростанням періоду перебування в соціальних мережах та зростанням кількості користувачів соціальних мереж. Метою написання статті є дослідити ринок соціальних мереж світу. В процесі написання статті авторами було використано наступні методи дослідження: індуктивний, дедуктивний – для збору, обробки та обґрунтування загальної кількості соціальних мереж; економічного аналізу та порівняння – для аналізування ринку соціальних мереж світу; графічний – для наочного відображення пошукових понять Facebook, Twitter, Pinterest Instagram; абстрактно-логічний – для теоретичних узагальнень і формування висновків. Стаття розкриває сутність соціальних мереж Facebook, Twitter, Pinterest Instagram. Авторами проведено дослідження ринку соціальних мереж за платформами у світі за період 2009-2020 рр. Встановлено, що майже ніхто не користуються Stumble Upon, хоча в 2009 р. ця мережа становила 22,4% в структурі всіх соціальних мереж світу. До нуля прямує використання таких соціальних мереж як Tumblr та reddit. За 2009-2020рр. зростає зацікавленість до таких соціальних мереж як Pinterest та Twitter. Зокрема, в 2020р. ці мережі відповідно становили 10,45 та 14,33% в структурі всіх соціальних мереж світу. На основі використання Google Trend авторами обґрунтовано рівень пошуку понять «Twitter», «Pinterest» та соціальної мережі «Facebook». Досліджуючи пошук цих понять в Україні встановлено, що особливо активними були користувачі Інтернету при пошуку понять «Facebook» в середині 2017р. і на кінець 2020р. лідирує також пошук цього терміну. Встановлено, що серед українців також є найбільш поширеною ця соціальна мережа «Facebook». Наукова новизна статті полягає у дослідженні ринку соціальних мереж, обґрунтуванні та виявленні стійких тенденцій змін показника охоплення ринку соціальних медіа за платформами, прогнозуванні ринкових часток соціальних мереж за допомогою економіко-математичного моделювання. Прогнозування майбутніх тенденцій найближчих 4 років

свідчить про подальшу позитивну динаміку охоплення соціальними мережами Facebook, YouTube, Instagram, Pinteres, Twitter, Tumblr.

Ключові слова: соціальні мережі, Facebook, Twitter, Pinterest та Instagram. користувачі

Bochko O.¹, Kuziak V.², Aleksandraviciute B.³

INVESTIGATION OF THE GLOBAL SOCIAL NETWORKING MARKET

¹ Lviv Polytechnic National University,
Department of Marketing and Logistics
street Metropolitan Andrew, 5,
79000, Lviv, Ukraine,
тел.: +380986787046,
bochkoolena@ukr.net

² Lviv Polytechnic National University,
Department of Marketing and Logistics
street Metropolitan Andrew, 5,
79000, Lviv, Ukraine,
тел.: +380637244704,
email: viktoriiia.v.kuziak@lpnu.ua

³ Mykolas Romeris University,
Ateities st. 20,
LT-08303 Vilnius,
Lithuania,
e-mail: birute.aleksandraviciute@gmail.com

Abstract. The article presents investigation on the global market of social networks. Timeliness of the topic is confirmed by the current conditions of the coronavirus pandemic, extension of the time spent in social networks and increased number of the social networks' users. The goal of the research is to investigate the global social networking market. While writing the article the authors used the following research methods, particularly inductive and deductive – to collect, process and substantiate the information about the total number of social networks; economic analysis and comparison – to analyze the global social networking market; graphical – for visual demonstration of the web search queries for Facebook, Twitter, Pinterest Instagram; abstract-logical – for theoretical generalization and conclusion making. The article reveals the concept of the social networks Facebook, Twitter, Pinterest Instagram. The authors have conducted investigation on the global market of social networks by the platforms for the period of 2009-2020. It is determined that almost no one uses Stumble Upon, whereas in 2009 that network took 22.4% in the structure of all social networks in the world. Use of such social networks as Tumblr and Reditt tends to zero. The period of 2009-2020 is characterized by the increased interest to such social networks as Pinterest and Twitter. Particularly, in 2020, those networks have amounted for 10.45 and 14.33% in the structure of all social networks in the world respectively. Using Google Trend, the authors of the work have estimated the level of web search queries for «Twitter», «Pinterest» and social network «Facebook». Studying the web search queries for those notions in Ukraine, it is confirmed that particular activity was demonstrated by the Internet users searching for “Facebook” in the middle of 2017, and at the end of 2020, that search query is still the leading one. It is confirmed that the social network “Facebook” is also popular among Ukrainians. Scientific novelty of the article is in investigation of the social networking market, identification and substantiation of the strong tendencies of changing the index of coverage of the social media market by platforms, and forecast of the market shares of social networks by using economic-mathematical modeling. Forecast of the future tendencies for the nearest four years confirms the further positive dynamics concerning coverage by the social networks Facebook, YouTube, Instagram, Pinteres, Twitter, Tumblr.

Key words: social networks, Facebook, Twitter, Pinterest and Instagram, users.

Вступ. Соціальні мережі стали невід’ємною частиною нашого повсякденного життя. З самого початку створення соціальних мереж передбачало комунікативно-інформаційну функцію, та з плином часу ці функції набирали більш широкого значення. Сьогодні в будь-якій соціальній мережі можна побачити не лише інформацію про зареєстровану особу, а й рекламу. Користувачі можуть заробляти на своїх акаунтах, маючи багато підписників [10]. Можемо спостерігати й досить велику кількість наявних соціальних мереж. Сучасними науковцями досліджено ряд проблем, пов’язаних із соціальними мережами. Зокрема Дубняк К. В. досліджував соціальні мережі як засіб обміну інформацією [6] Ноздріна Л. В. здійснювала аналізування соціальної мережі як продукту Веб-проекту [9]; Динник І. обґрунтовував, що соціальні мережі є засобом суспільного розвитку [5]. Інтернет середовище є предметом вивчення в багатьох працях західних вчених: М. Кастельс, Д. Белл, А. Турен, А. Тоффлер, Дж. Гэлбрейт, Р. Ингельгарт, проте попри великий арсенал наукових праць в напрямі соціальних медіа, швидкість зміни ринкової ситуації та плинність часу відсутні дослідження ринку соціальних медіа, що підвищує зацікавленість даною проблемою та зумовлює необхідність подальших наукових розробок в даній сфері.

Постановка завдання. Метою написання статті є дослідити ринок соціальних мереж світу.

Результати. Сучасні соціальні мережі забезпечують користувачів усіма можливими інструментами для спілкування одне з одним – відео, чати, зображення, музика, блоги, форуми тощо. Для бізнесу ж соціальні мережі виступають новим каналом комунікації із споживачем, та інструментом дослідження уподобань аудиторії. Приблизно 3,5 мільярда інтернет-користувачів у світі користуються соціальними мережами, і очікується, що ця цифра буде рости [7]. При цьому варто не забувати, що одна людина одночасно може вести кілька сторінок та володіти кількома акаунтами.

На сьогодні в структурі всіх соціальних мереж лідирує Facebook, яка становить 62,46%. Відмітимо, що Facebook давно перестала бути онлайн-простором тільки для особистого спілкування. Сьогодні – це платформа для швидкого та масштабного поширення інформації, а також – сприятливе середовище для реклами, чим успішно користуються власники бізнесу, маркетологи, різні спільноти та просто зацікавлені особи. Високі рейтинги Facebook пов’язані з його постійним розвитком та розширенням можливостей. Зокрема компанія Facebook оголосила про запуск Boost with Facebook - хабу з безкоштовними та інтерактивними онлайн-тренінгами для малого і середнього бізнесу [1]. Крім того у Facebook активно борються із фейками та рекламними дописами. Фейсбук зручний для користувачів своїми численними функціями. У ньому легко створити свій профіль, завантажити бажані фото і відео, знайти і запросити друзів, листуватися з ними, заблокувати небажаних відвідувачів, відзначати пости, що сподобалися, створювати свої групи за інтересами і вступати у вже існуючі, читати новини та ін. Нагадаємо, що Facebook є найбільшим сайтом соціальних медіа, яким щомісяця користуються більше двох мільярдів людей. Це майже третина населення світу. Існує більше 65 мільйонів компаній, які використовують сторінки Facebook, і більше шести мільйонів рекламодавців активно рекламують свій бізнес у Facebook, що робить його досить привабливим [8]. Це така його позиція тримається останні 11 років (табл 1).

Таблиця 1

**Частка ринку соціальних мереж за платформами у світі
за період 2009-2020* рр., %**

Table 1

Share of the social networking market by platforms in the world for the period of 2009-2020*, %

Роки	Facebook	Pinterest	Twitter	StumbleUpon	YouTube	Tumblr	reddit	Instagram	Other
2009	48,14	0	7,22	22,4	4,09	0	5,76	0	12,39
2010	59,58	0	6,35	18,7	6,62	0	3,26	0	5,49
2011	65,83	0	4,41	20,75	5,12	0	2,3	0	1,59
2012	65,33	7,18	6,55	8,8	7,54	0	3,21	0	1,39
2013	66,35	10,96	9,73	4,22	2,98	2,11	2,5	0	1,15
2014	73,28	9,38	6,83	1,85	1,06	5,22	1,77	0	0,61
2015	83,5	6,57	5,32	0,84	0,11	1,93	1,21	0	0,52
2016	86,16	6,17	4,2	0,42	0,27	1,43	0,7	0,09	0,56
2017	83,6	7,39	4,64	0,26	1,46	0,86	0,53	0,74	0,52
2018	68,61	13	7,15	0,16	6,92	0,86	0,5	1,95	0,85
2019	68,98	13,86	8,23	0	3,85	0,55	0,77	3,15	0,61
2020	62,46	10,45	14,33	0	3,11	0,35	0,27	8,74	0,29

*частка ринку соціальних мереж за січень-лютий 2020 р.

Джерело:[4]

За даними табл.1 можемо достименно стверджувати, що майже ніхто не користуються StumbleUpon, хоча в 2009 р. ця мережа становила 22,4% в структурі всіх соціальних мереж світу. Вже в 2018р. ця мережа повідомила про її закриття і створення нового сервісу Mix. Відмітимо, що StumbleUpon розпочала своє існування ще в 2001р. До нуля прямує використання таких соціальних мереж як Tumblr та reddit. За 2009-2020рр. зростає зацікавленість до Pinterest та Twitter. Зокрема, в 2020р. ці мережі відповідно становили 10,45 та 14,33% в структурі всіх соціальних мереж світу. Графічно дану ситуацію представимо на рис. 1.

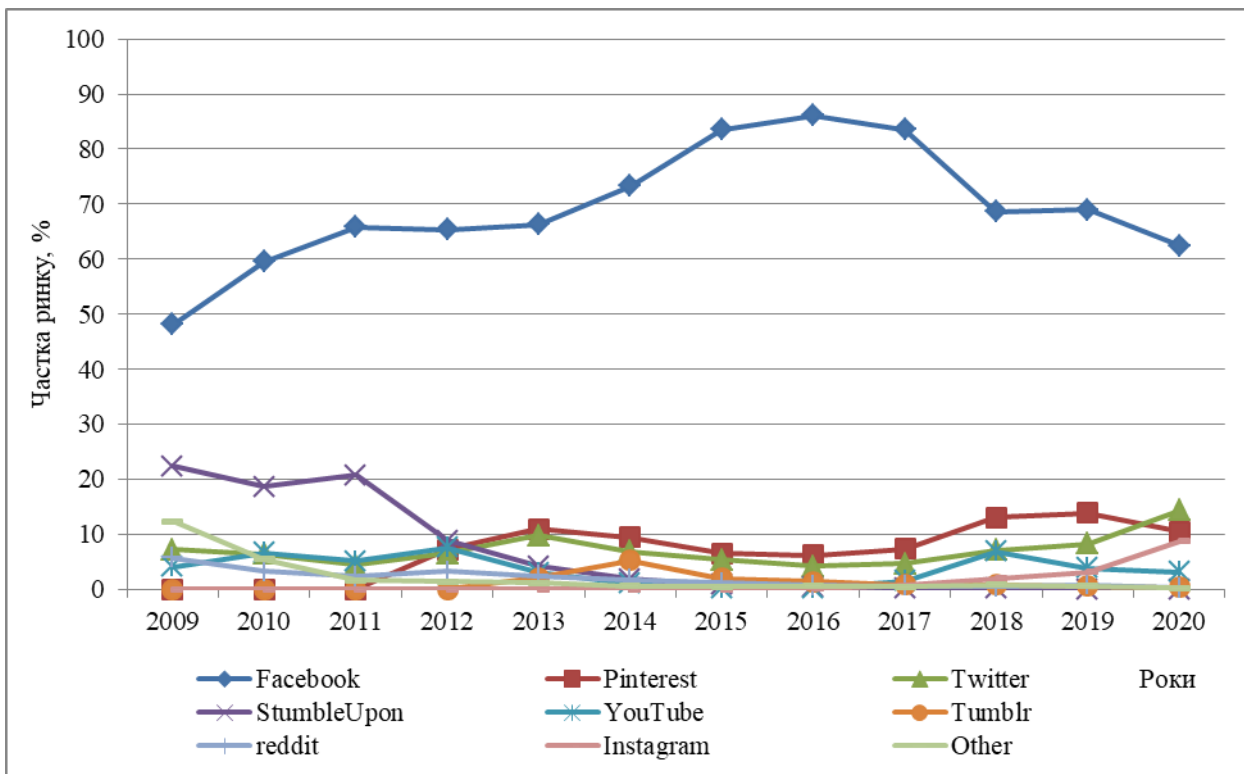

Рис. 1. Частка ринку соціальних мереж за платформами у світі за період 2009-2020* рр., %

Fig. 1. Share of the social networking market by platforms in the world for the period of 2009-2020*, %

Як бачимо з рис. 1. найбільш перспективною є соціальна мережа хоча на піку зацікавленості вона була в 2014-2016 рр. За останні два роки досить швидкими темпами зростає Twitter, Pinterest та Instagram.

Досліджуючи ці поняття використовуючи Google Trend можемо побачити динаміку зміни пошуку (рис. 2).

Отже, за даними рис. 2 можемо стверджувати, що спостерігається незначне зростання пошуку понять «Twitter», «Pinterest» та скорочується пошук соціальної мережі «Facebook».

Досліджуючи пошук цих понять в Україні (рис. 3) можемо побачити, що особливо активними були користувачі Інтернету при пошуку поняття «Facebook» в середині 2017р. і на кінець 2020р. лідирує також пошук цього терміну. Відтак можна також зробити висновки, що серед українців також є найбільш поширеною ця соціальна мережа.

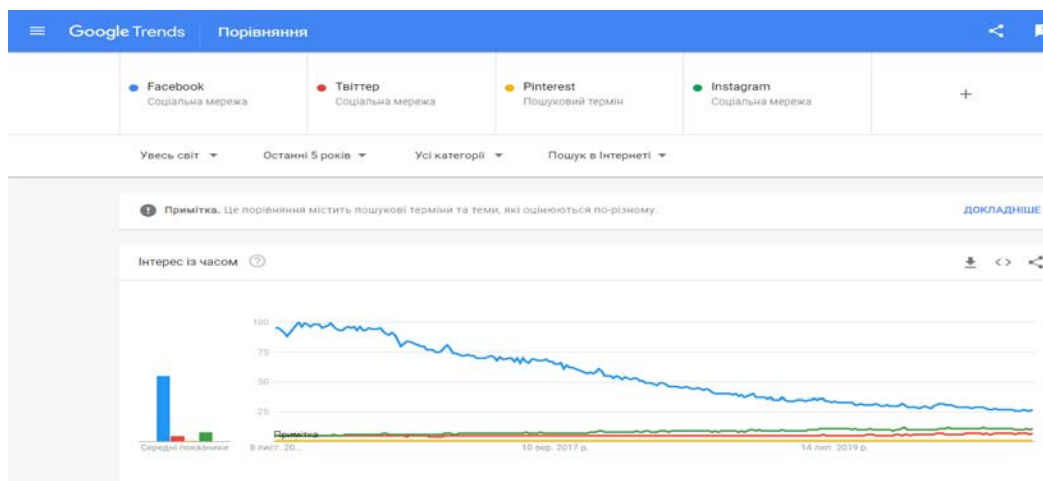

Рис. 2 Пошукові запити понять «Facebook», «Twitter», «Pinterest» та «Instagram» в світі
Fig.2. Web search queries for «Facebook», «Twitter», «Pinterest» and «Instagram» in the world

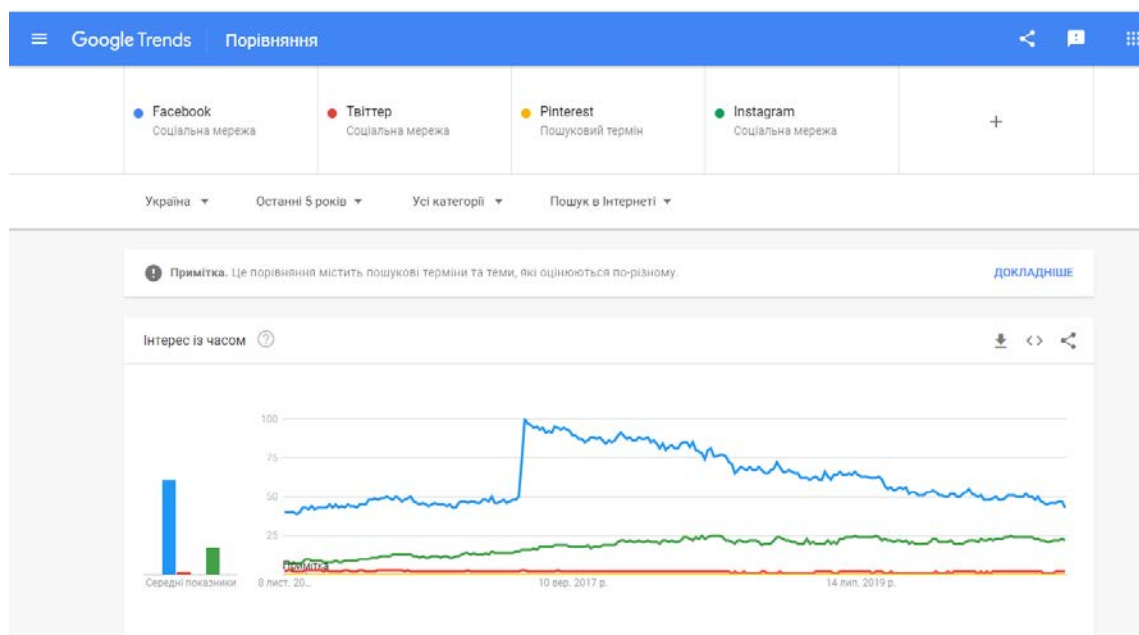

Рис. 3. Пошукові запити понять «Facebook», «Twitter», «Pinterest» та «Instagram» в Україні*
*Досліджено авторами на основі [3]
Fig. 3. Web search queries for «Facebook», «Twitter», «Pinterest» and «Instagram» in Ukraine*

Підвищена зацікавленість до соціальних мереж пов'язана, на нашу думку і тим, що ними можна користуватись 24/7 використовуючи сучасні мобільні телефони, планшети, настільні комп'ютери і т.д. Зокрема останніми роками значно зросла кількість мобільних телефонів (рис. 4).

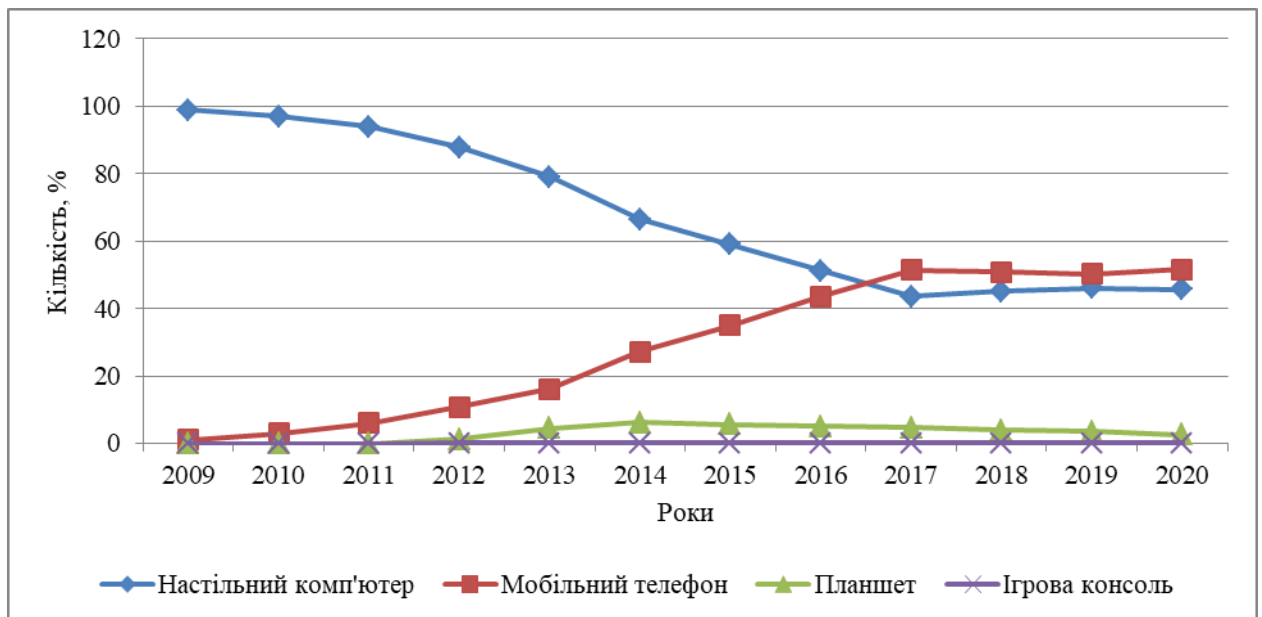

Рис. 4. Кількість настільних комп'ютерів, мобільних телефонів, планшетів та ігрових консолей на світовому ринку, що використовують для серфінгу соціальних мереж за період 2009-2020* рр., %

Джерело: [4]

Fig. 4. Number of desktop computers, mobile phones, tablets and play stations at the world market, which have been used for social networking in the period of 2009-2020*, %

Агенцією PlusOne оприлюднено дослідження, в яких доводять, що зі смартфонів Facebook користується переважна більшість користувачів усіх вікових груп. Ба більше, 8,8 мільйонів людей з 13-ти заходить на Facebook виключно за допомогою мобільного, і лише 3 мільйони користуються також і десктопом. 1,2 мільйони не користуються Facebook на смартфоні взагалі [2].

Дослідження тенденцій охоплення ринку соціальних мереж за платформами в Україні здійснено за допомогою методів економіко-математичного моделювання з використанням програми Microsoft Excel. Частки українського ринку соціальних медіа за платформами розраховано за допомогою трендових моделей (рис. 5).

Кореляційно-регресійний аналіз охоплення ринку соціальними мережами дав наступні результати. Усереднені тенденції зміни показника охоплення ринку соціальною мережею Facebook описує експоненціальна трендова модель виду $y = 37,097e^{0,0229x}$; мережею Pinterest поліноміальна трендова модель $y = 0,3428x^2 - 2,5002x + 4,1711$; мережею Vkontakte трендова модель виду $y = -1,4101x + 27,312$; мережею Tumblr логарифмічна модель виду $y = 1,1588\ln(x) + 0,2891$; мережею Twitter експоненціальна модель виду $y = 8,3038e^{0,018x}$; мережею Instagram поліноміальна модель виду $y = 0,2168x^2 - 1,9781x + 3,2298$; мережею YouTube степенева модель виду $y = 7,0861x^{-0,144}$.

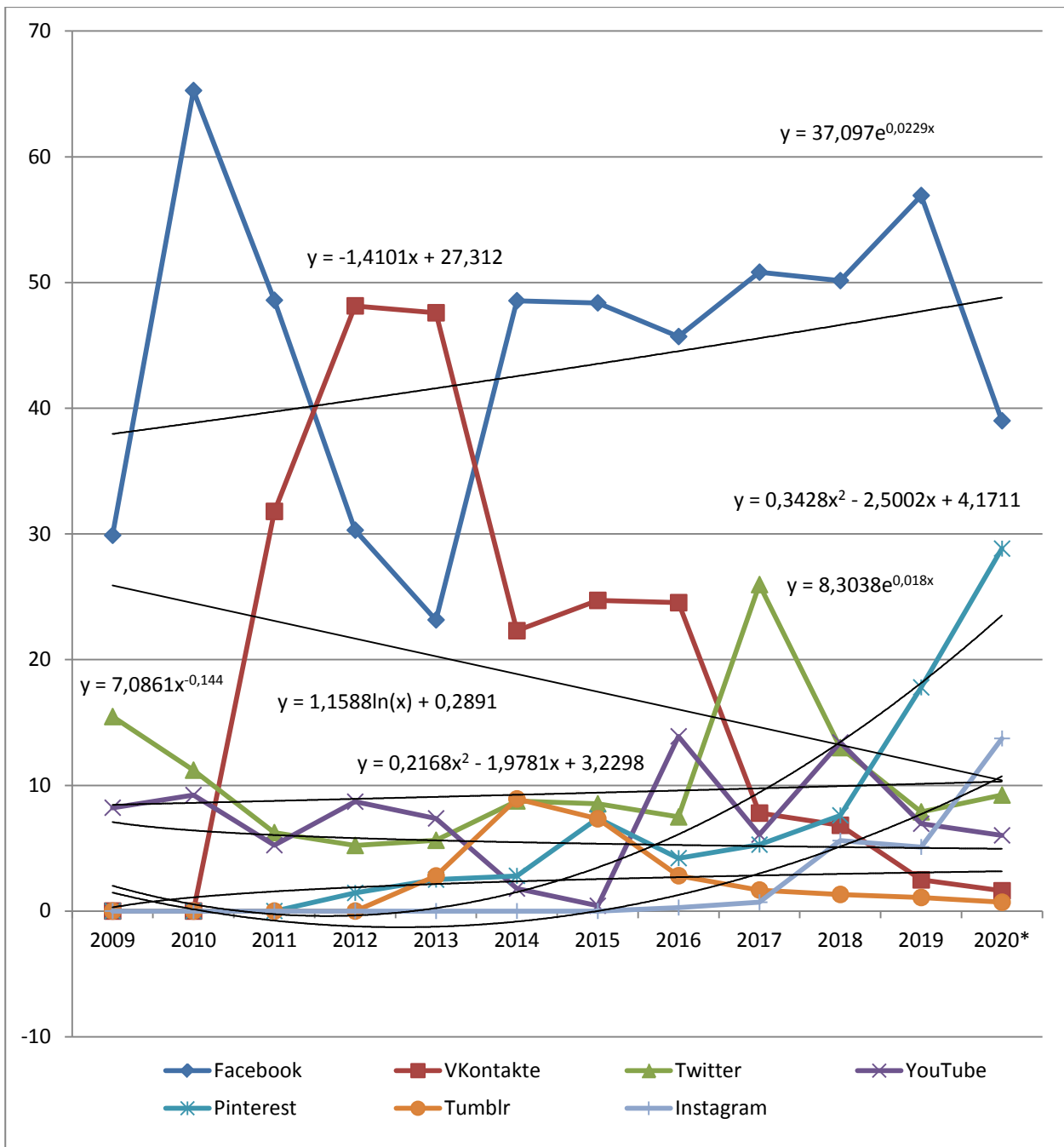

Рис. 5. Трендові моделі охоплення ринку соціальних мереж за платформами в Україні у період 2009-2020* рр., %*

Джерело: розроблено авторами

Fig. 5. Trend models of coverage of the social networking market by platforms in Ukraine in the period of 2009-2020*, %

Встановлено, що отримані регресійні рівняння, є значущими, перевірка істотності зв'язку за F – критерієм дає змогу це стверджувати.

Таким чином, результати кореляційно-регресійного моделювання характеризують зв'язок між часткою охоплення ринку та часом як функціональний та значущий. Наведені регресійні рівняння є прийнятними та рекомендовані до використання в якості трендових моделей для подальшого прогнозування.

На основі результатів проведених досліджень та побудови лінії тренду охоплення ринку соціальними медіа нами здійснено прогнозування зміни тенденцій показника охоплення українського ринку популярними соціальні медіа Facebook, Pinterest, Twitter, YouTube, Tumblr, VKontakte та Instagram. Прогноз розраховано на 4 майбутніх періоди 2021-2024 рр. (рис. 6)

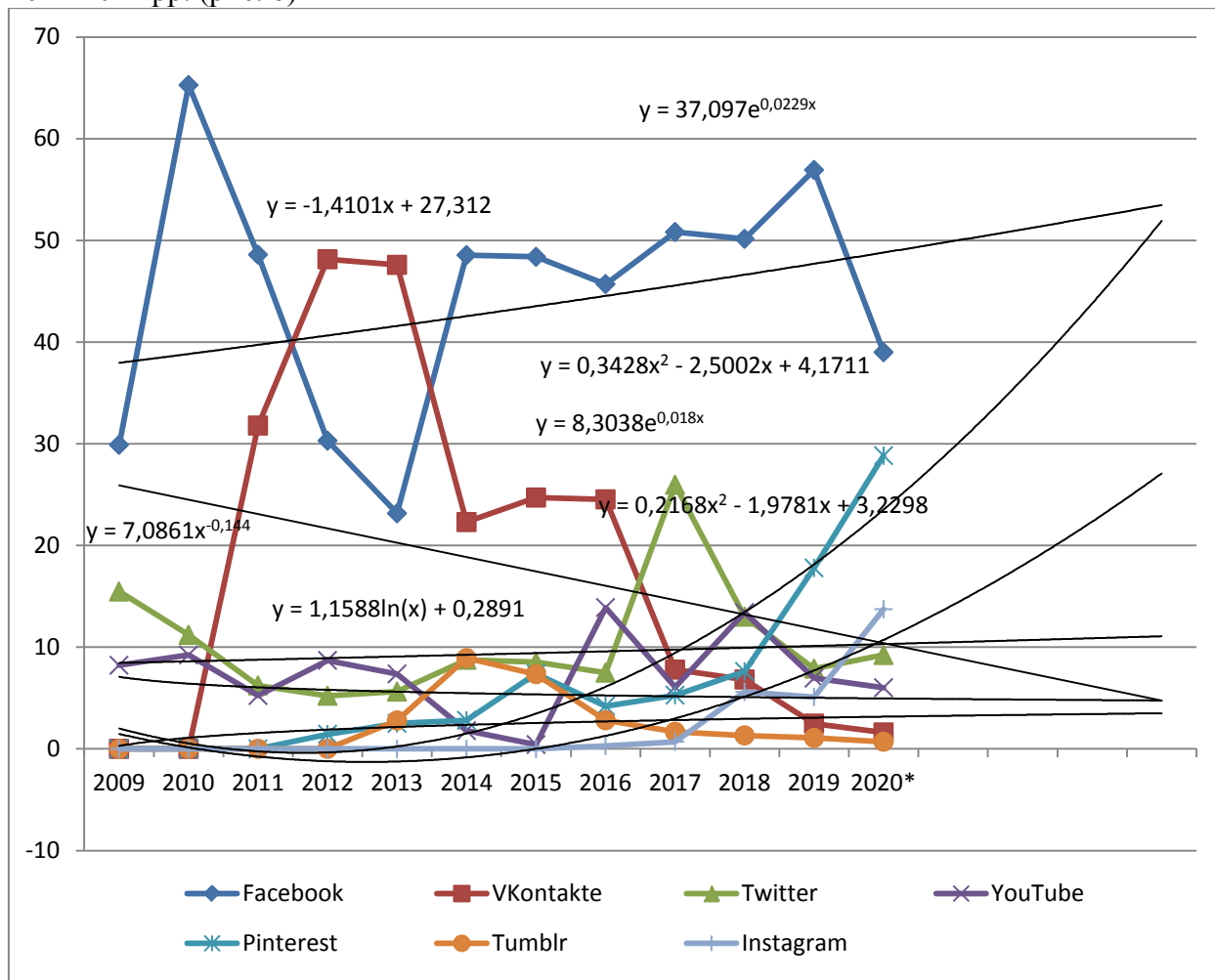

Рис. 6. Прогнозування зміни тенденцій охоплення ринку популярними соціальними медіа в Україні на період 2021-2024 рр.*

*Джерело: розроблено авторами

Fig. 6. Forecast of the change of tendencies of the market coverage by popular social media in Ukraine in the period of 2021-2024*

Досліджувані вище трендові моделі, що відображають динаміку охоплення ринку, достатньо достовірно характеризують тенденцію, що склалася у суспільстві. Прогнозування майбутніх тенденцій найближчих 4 років свідчить про подальшу позитивну динаміку охоплення соціальними мережами Facebook, YouTube, Instagram, Pinterest, Twitter, Tumblr. Значною негативною динамікою характеризуються показники соціальної мережі VKontakte на українському медіа просторі (така ситуація є очікуваною, через заборону користування цією мережею в межах України). Встановлений тип динаміки показника охоплення аудиторії дозволяє аналізувати та прогнозувати тенденції розвитку і надалі.

Висновки. Отже, соціальні мережі активно використовуються як в Україні так і в світ. Кількість користувачів та загалом мереж активно зростає. В цілому, соціальні мережі забезпечують використання нових можливостей та є одним із генераторів

світових тенденцій розвитку сучасного суспільства. Вони активно ввійшли в повсякденне життя та заповнили вільний час сучасного користувача мережі Інтернет.

Перспективами подальших наукових досліджень в даному напрямі є вивчення позитивного та негативного впливу соціальних мереж на індивіда.

1. Facebook запустила навчальну платформу для малого і середнього бізнесу в Україні. URL: <https://ms.detector.media/it-kompanii/post/25885/2020-11-04-facebook-zapustila-navchalnu-platformu-dlya-malogo-i-serednogo-biznesu-v-ukraini/> 04.11.2020(дата звернення: 10.10.2020)
2. Facebook продовжує шалено зростати в Україні. URL: <https://nachasi.com/2019/02/12/facebook-prodovzhuye-shaleno-zrostaty-v-ukrayini-korystujtesya-nagodoju/>(дата звернення: 10.10.2020)
3. Google Trend. URL: <https://trends.google.com/trends/?geo=US>(дата звернення: 10.10.2020)
4. Сайт Statcounter. URL: <https://gs.statcounter.com/social-media-stats#yearly-2009-2020>(дата звернення: 10.10.2020)
5. Динник І. Соціальні мережі як засіб суспільного розвитку. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 1 (50). Ч. 1. С. 64-69.
6. Дубняк К. В. Соціальні мережі інтернет як засіб обміну інформацією. *Держава та регіони*. 2014. №3. С.122-126.
7. Найпопулярніші соціальні мережі в Україні та країнах світу у 2020. URL: <https://uaspectr.com/2020/06/23/najpopulyarnishi-sotsialni-merezhi-v-ukrayini-ta-krayinah-svitu-2020>(дата звернення: 10.10.2020)
8. Найпопулярніші соціальні мережі світу (2019) та рейтинг України. Думали їх 5? URL: <https://futurenow.com.ua/21-najpopulyarnishyh-sotsialnyh-merezh-svitu-ta-rejtyng-ukrayiny/>(дата звернення: 10.10.2020)
9. Ноздріна Л. В. Аналіз соціальної мережі як продукта Веб-проекту. *Управління проектами: стан та перспективи*. Миколаїв, 2011. С. 233–236.
10. Польовик А. Найпопулярніші соціальні мережі світу URL: https://espresso.tv/news/2019/10/29/naypopulyarnishi_socialni_merezhi_svitu (дата звернення: 10.10.2020)

References

1. "Facebook launched the educational platform for small and medium-sized business in Ukraine." ms.detector.media, ms.detector.media/it-kompanii/post/25885/2020-11-04-facebook-zapustila-navchalnu-platformu-dlya-malogo-i-serednogo-biznesu-v-ukraini/ 04.11.2020. Accessed 10 Oct. 2020.
2. "Facebook is getting increased popularity in Ukraine. nachasi.com, nachasi.com/2019/02/12/facebook-prodovzhuye-shaleno-zrostaty-v-ukrayini-korystujtesya-nagodoju/ Accessed 10 Oct. 2020
3. Google Trend, trends.google.com/trends/?geo=US Accessed 10 Oct. 2020
4. Statcounter, gs.statcounter.com/social-media-stats#yearly-2009-2020. Accessed 10 Oct. 2020
5. Dymnyk, I. "Social networks as the instrument of social development." *Efficiency of state management*, Iss. 1 (50), 2017, Part 1, pp. 64-69.
6. Dubniak, K.V. "Social networks Internet as the instrument of information exchange." *State and regions*, no.3, 2014, pp.122-126.
7. "The most popular social networks in Ukraine and countries of the world in 2020." [uaspectr.com, uaspectr.com/2020/06/23/najpopulyarnishi-sotsialni-merezhi-v-ukrayini-ta-krayinah-svitu-2020](https://uaspectr.com/2020/06/23/najpopulyarnishi-sotsialni-merezhi-v-ukrayini-ta-krayinah-svitu-2020). Accessed 10 Oct. 2020
8. "The most popular networks in the world (2019) and rating in Ukraine. Do you think there are five of them?" [futurenow.com.ua, futurenow.com.ua/21-najpopulyarnishyh-sotsialnyh-merezh-svitu-ta-rejtyng-ukrayiny](https://futurenow.com.ua/21-najpopulyarnishyh-sotsialnyh-merezh-svitu-ta-rejtyng-ukrayiny/). Accessed 10 Oct. 2020
9. Nozdrina, L.V. *Analysis of the social network as a Web-project product. Project management: conditions and prospects*. Mykolaiiv, 2011, pp. 233-236.
10. Poliovyk, A. "The most popular social networks in the world." [espresso.tv, espresso.tv/news/2019/10/29/naypopulyarnishi_socialni_merezhi_svitu](https://espresso.tv/news/2019/10/29/naypopulyarnishi_socialni_merezhi_svitu). Accessed 10 Oct. 2020